

Zöld kereskedelem

Hazaérkezvén a nagybevásárlási körútról, sokszor tapasztaljuk, hogy a megvásárolt termékek nagy része túlcsomagolt: több rétegű csomagolópapír, műanyag szatyrok, polisztirol tálcák tömkelege landol a kukában az élelmiszerek kicsomagolása során. Legtöbb esetben viszont van választásunk: vásároljunk csomagolás nélküli, ömlesztetten értékesített vagy kevés csomagolású termékeket.

Sokkal egyszerűbb és könnyebb lenne, ha egyenesen a vásárlás helyén, a szupermarketekben emlékeztetnének minket a környezettudatos bevásárlás fontosságára és arra, hogy hogyan csináljuk helyesen.

Ez a dokumentum két akciót is javasol ebben a témában: az ömlesztetten árult termékek szekciójának jelzőtáblákkal való megjelölése és a kevésbé csomagolt termékek címkézése.

Másrészt viszont, az étel és élelmiszerhulladék nagy része otthon és a szupermarketekben keletkezik. Miért ne küzdenénk ellene közösen? Ennek érdekében további akciókat javasolunk: a közeli lejáratú termékek megjelölése, helyi szociális szervezetekkel vagy élelmiszer bankokkal való együttműködések aláírása. Folytasd az olvasást és tudd meg hogyan!

Általános információk

hulladékcsökkentés

nehézségi szint

Hulladékáram

újrahasználat

környezeti hatás

papír

csomagolás

újrahasznosítás

költség

elektronikai és elektromos

szerves

Célok

Direkt:

- ▶ Az étel és élelmiszer hulladék csökkentése közeli lejáratú termékek népszerűsítésével. Ez az akció növeli a vásárlók tudatosságát e tekintetben, és segít, hogy hogyan tervezzük meg bevásárlásainkat bevásárló lista és a heti menü vásárlás előtti összeállításával.
- ▶ Az étel és élelmiszer hulladék csökkentése közeli lejáratú termékek szociális szervezeteknek való adományozásával.

Indirekt:

- ▶ A csomagolási hulladék csökkentése a kevésbé csomagolt termékek vásárlók, gyártók, szállítók körében való népszerűsítésével.
- ▶ A vásárlók és szállítók tudatosságának növelése a hulladék keletkezés megelőzése és a keletkezett mennyiség csökkentése tekintetében.

Mit foglal magában a javasolt akció?

- ▶ Fenntartható, vásárlási, tárolási és főzési szokások elsajátítását
- ▶ Információt az ömlesztve, csomagolás nélkül értékesített termékek vásárlásának környezeti előnyeiről
- ▶ Információt a kevésbé csomagolt áruk, termékek vásárlásának környezeti előnyeiről
- ▶ Egy címkét, mellyel azonosíthatjuk a kevésbé becsomagolt termékeket és árukat
- ▶ Egy kijelölt sarkot a lejáráthoz közeli termékeknek
- ▶ Információt az étel és élelmiszerhulladékokkal kapcsolatban

Mire van szükség?

- ▶ Egy vagy több élelmiszerboltra vagy szupermarketre, melyek részt vesznek az akcióban
- ▶ **Információs és kommunikációs anyagokra:** a személyzet és a vásárlók tájékoztatása a csomagolási és az étel és élelmiszer hulladékokról. Az étel és élelmiszerhulladékok mennyiségének csökkentése és a keletkezés megelőzése érdekében alkalmazandó jó gyakorlatok bemutatása; poszterek az akció népszerűsítése érdekében. Speciális anyagok készítése, összeállítása annak érdekében, hogy a vásárlókat és a szállítókat tájékoztassuk az akcióról.
- ▶ **Eszközökre:** Információs panelek, címkék, jelölő táblák. Lásd az eszközöket alább.

Eszközök az akció megvalósítására

Egy információs panel a csomagolás nélküli árusítás népszerűsítésére

- ▶ Mi is ez valójában? Egy információs tábla, mely mutatja a vásárlóknak, hogy hol található a csomagolás nélküli termékeket árusító szekció. Továbbá, tartalmazza az ömlesztett értékesítés környezeti előnyeit.
- ▶ Hogyan alkalmazzuk?
  - Ezt használd a szekció azonosítására, népszerűsítésére.
  - Bemutatja az ömlesztetten, csomagolás nélküli áruk vásárlásának környezeti előnyeit, és ösztönzi a vásárlókat az ilyen termékek vásárlására.
- ▶ Mi alapján értékeljük az elért eredményt? A megvásárolt ömlesztve árult termékek mennyiségével, valamint a vásárlók számával.

Egy címke a kevésbé becsomagolt termékek népszerűsítésére

▶ Mi is ez? Egy címke, melyet a szupermarketek polcaira kell kihelyezni a termékek árai mellé. Ez az eszköz segít a vásárlóknak azonosítani a kevésbé becsomagolt termékeket, valamint azokat a márkákat és termékeket, melyek erőfeszítést tesznek a kevesebb csomagolás érdekében.

▶ Hogyan alkalmazzuk?

- Vedd fel a kapcsolatos az árcímkéket gyártó szállítóval, és kérd meg, hogy helyezze el a címkét az ár mellé.
- Vagy helyezd ki őket magad, hogy megjelöld a kevésbé csomagolt termékeket.

▶ Mi alapján értékeljük az elért eredményt? A kevésbé csomagolt termékek blokkjai, számlái viszonyítva a teljes értékesített termékekhez képest.

"Last minute sarok"

▶ Mi is ez? Egy sarok azokkal a termékekkel, melyeknek közeli a lejáratú dátumuk. Ezek a termékek mind diszkont áron kerülnek értékesítésre a normál árukhoz képest.

▶ Hogyan alkalmazzuk?

- A nap végén gyűjtsd össze a közeli lejáratú termékeket és helyezd el őket ugyanabban a sarokban.
- Lásd el őket a csökkentett árra vonatkozó jelöléssel.
- Helyezz ki útjelző táblákat, melyek hirdetik a last minute sarok elhelyezkedését a vásárlóknak.

▶ Mi alapján értékeljük az elért eredményt? A nap végén a polcra eltávolított termékek mennyiségével.

Együttműködés a szociális szervezetekkel

▶ Mi is ez? Együttműködési megállapodások aláírása helyi szociális szervezetekkel olyan adományozott élelmiszer áruk átvételére, melyek közeli lejáratuk miatt már boltban nem lennének értékesíthetők. A legtöbb ilyen termék még teljesen alkalmas emberi fogyasztásra.

▶ Hogyan alkalmazzuk?

- Keress olyan helyi szociális szervezeteket, melyeknek élelmiszer ellátmányra van szükségük.
- Köss együttműködési megállapodásokat a boltban már nem értékesíthető, de fogyasztásra még alkalmas adományozott termékek átvételére.

▶ Mi alapján értékeljük az elért eredményt? Az együttműködési megállapodások száma. Az átadott termékek mennyisége.

Kommunikációs segédletek

Egy panel, mely a hulladék keletkezés megelőzésének, a keletkezett mennyiség csökkentése érdekében tett jó gyakorlatokat mutatja be

- ▶ Mi is ez? Ez a panel tartalmazza mindazon vállalásokat, praktikákat, melyek alkalmazhatók a hulladék keletkezés megelőzése érdekében. Ez ösztönözni fogja a tanárokat és a diákokat is ezek elsajátítására.
- ▶ Hogyan alkalmazzuk?
  - Gyűjtsd össze a vállalásokat.
  - Mutasd be őket a panel segítségével.
  - Helyezd ki azt stratégiaileg megfelelő helyen.
- ▶ Mivel mérjük az elért eredményt? Az elért célok számával. Az eredmények elérésének változását az idő múlásával.

Egy megkülönböztető matrica/poszter

- ▶ Mi is ez? Egy matrica, melyet a vásárlók tájékoztatására használhatsz jelezvén, hogy a te követed és betartod a jó gyakorlatokat a hulladék keletkezés megelőzés és a keletkezett mennyiség csökkentése érdekében.
- ▶ Hogyan alkalmazzuk?
  - Helyezd ki látható, stratégiai helyekre.
- ▶ Mivel mérjük az elért eredményt? A résztvevő „helyszínek” számával

Akció előkészítése: tervezés és előkészítés

Egy hónappal az Európai Hulladékcsökkentési Hét előtt

- ▶ Állíts össze egy listát arról, hogy hogyan mérhetők az alábbi anyagáramok:
  - Csomagolva és ömlesztve, csomagolás nélkül érkeztetett zöldségek és gyümölcsök (különböztessd meg őket egymástól)
  - A csomagolás nélküli termékeket vásárlók száma
  - A nap végén a polcra leszedett termékek mennyisége
  - Az eldobható műanyag szatyrok mennyisége
- ▶ Azonosítsd a csomagolás tekintetében környezetbarát termékeket
- ▶ Keresd meg a stratégiaileg legjobb helyeket az áruházban:
  - a last minute sarok felállítására
  - a panel elhelyezésére, mely mutatja a vállalásokat és az elért eredményeket.

Közvetlenül az Európai Hulladékcsökkentési Hét előtt (egy – két héttel)

- ▶ Keresd fel a helyi szociális szervezeteket az adományozott élelmiszerek átvételére vonatkozó megállapodás megkötése érdekében.

Az akció lebonyolítása = az akció napja

- ▶ Helyezd ki az információs anyagokat látható helyekre
- ▶ Tájékoztasd a vásárlókat és a szállítókat a környezettudatos vállalásaidról
- ▶ Azonosítsd a kevésbé csomagolt termékeket, jelöld meg őket a fent bemutatott címkével
- ▶ Kérd meg az alkalmazottaidat, hogy ösztönözzék a vásárlókat csomagolás nélküli, ömlesztve értékesített zöldségek és gyümölcsök vásárlására
- ▶ Kérd meg az alkalmazottaidat, hogy tájékoztassák a vásárlókat a last minute sarok meglétéről, annak előnyeiről
- ▶ Tájékoztasd mind a vásárlóidat, a szállítóidat a vállalásokról és magárod az akcióról is

Eredmények mérése

Mindkét fent bemutatott akció - az ömlesztetten értékesített élelmiszereket népszerűsítő információs panel, valamint a kevésbé csomagolt termékeket népszerűsítő címke - a csomagolási hulladék keletkezése ellen lép fel.

Annak érdekében, hogy értékelhető legyen ezen akciók eredménye:

1. Mérd meg (kg-ban) az eladott ömlesztve értékesített, csomagolás nélküli termékeket. Hasonlítsd össze a mennyiség változását az idő elteltével. Akkor tekinthető sikeresnek az akció, ha növekedés tapasztalható a mennyiségben.
2. Számold meg az értékesített „kevesebb csomagolás címkével” ellátott termékeket, és kövesd nyomon a szám változását az idő elteltével. Akkor tekinthető sikeresnek az akció, ha növekedés tapasztalható a mennyiségben.

Mindkét fent bemutatott akció – a last minute sarok, valamint a helyi szociális szervezetekkel kötendő együttműködési megállapodás – az étel és élelmiszer hulladék keletkezése ellen lép fel.

Annak érdekében, hogy értékelhető legyen ezen akciók eredménye:

1. Mérd meg a last minute sarokból értékesített termékek mennyiségét. Hasonlítsd össze a polcokról a közeli lejáratú dátum miatt eltávolított termékek mennyiségével. Akkor tekinthető sikeresnek az akció, ha növekedés tapasztalható az értékesített mennyiségben, míg a polcokról eltávolított élelmiszerek mennyisége csökken.
2. Mérd le a helyi szociális szervezetnek átadott élelmiszerek mennyiségét. Hasonlítsd össze a „kidobott” áruk mennyiségével.

Ne felejtse el megküldeni minden esetben az eredményeket (mennyiségi és minőségi) az Európai Hulladékcsökkentési Hét koordinátorodnak.

További információk

- ▶ Tájékoztató anyagok
  - www.hulladekcsokkenteshet.hu
  - www.szelektalok.hu

Az Európai Bizottság támogatásával

Célzott kommunikációs eszközök | Gazdasági/ipari szereplő

- <http://szelektalok.hu/fokuszban-az-etelhulladek/>
- www.elelmiszerbank.hu
- eselytazetelnek.hu
- Recipes for cooking with leftovers: www.ewwr.eu/en/support/thematic-days-2014-stop-food-waste

- ▶ Példák korábban megvalósított akciókra angol nyelven: (további példák www.ewwr.eu oldalon)
  - “Achats engagés” (FR) 2014:
http://www.commerce-engage.com/sived/video_44
  - “Les déchets: moins je produis, moins je salis!” (BE) 2014:
  - “Magasins Leclerc” (FR):
http://www.e-leclerc.com/divers+articles/divers+Article_rayon/divers+developpement-durable/article+edito+360864+reduction-du-gaspillage-alimentaire
  - “Ugly vegetables campaign” (DE) (FR) 2014:
<http://www.thelocal.de/20131013/52371> (Edeka)
<http://www.slate.fr/story/88433/campagne-intermarche-fruits-et-legumes-moches> (Intermarché)
  - Big 4 supermarkets (Plus M&S, Waitrose and Co-op (UK) to regularly publish tonnage of food thrown out by stores from 2015.
<http://www.theguardian.com/business/2014/jan/29/rivals-follow-tesco-reveal-amount-food-waste>
  - Foodcloud (IRE):
Communication on the web of available food in supermarkets free for donation.
<http://foodcloud.ie>

- ▶ Európai Hulladékcsökkentési Hét: www.ewwr.eu contact@ewwr.eu

Az Európai Bizottság támogatásával

